

In opdracht van
Gemeente Deventer

In samenwerking met
Cambio, Circulus/ Berkel
Milieu

Plaats
Deventer, Vijfhoek en De
Rivierenwijk

Activiteit
85 huishoudens laten
kennismaken met de
Bokashi keukenemmer
voor organisch keukenafval

Probleem
In de hoogbouw is
inzameling GFT
afgeschaft. Daardoor komt
er veel waardevol
organisch materiaal in ons
restafval.

Oplossing
verstrekken van en
informerend over de
Bokashi-keukenemmer,
waarmee bewoners hun
GFT apart kunnen
inzamelen. Inrichten van
een ophaaldienst en lokale
verwerking van het
materiaal.

Resultaat
De proef met het thuis
verwerken van GFT is een
groot succes. De bewoners
zijn enthousiast en de
hoogwaardige compost
wordt voor diverse
doeleinden gebruikt, bij
een tuinderij en in een
wetenschappelijk
onderzoek naar de
voedingswaarde voor
planten.

Contactinformatie
Estella Franssen
Projectleider
e.franssen@ulebelt.nl

Stichting De Ulebelt
Maatmansweg 3

Inzamelproef GFT

Achtergrond

In flats wordt al een tijd geen GFT-afval meer opgehaald en dat bleek voor veel mensen een doorn in het oog. Maar waar laat je het GFT-afval als je buiten geen groene container hebt?

Tijdens Afval Apart, een gemeentelijk initiatief om burgers te stimuleren tot betere afvalscheiding, heeft De Ulebelt bokashi onder de aandacht gebracht, een inzamelinstrument binnenshuis, voor huishoudelijk GFT.

Met behulp van een subsidie van de gemeente is onder 85 huishoudens de bokashi-emmer uitgereikt. De bokashi-set en extra ondersteuning werd geleverd via De Ulebelt. Het succes van de bokashi in Deventer is een primeur.

Bokashi

Bokashi is een vinding uit Japan, waarbij GFT wordt gefermenteerd. Bij het vullen van de bokashi emmer met groenafval, wordt het afval tussentijds geënt met effectieve micro-organismen, waardoor er een fermentatieproces op gang wordt gebracht. Op deze manier wordt het afval zonder stankoverlast of vliegjes, gefermenteerd tot een hoogwaardige bodemverbeteraar. Ook het afgetapte vocht is erg voedzaam voor kamerplanten en de tuin.

De proef

De Ulebelt is in september 2008 gestart met een proef met de bokashi. De emmer is aangeboden aan huishoudens in de Vijfhoek en de Rivierenwijk. Er deden 85 huishoudens aan de proef mee. De deelnemers zijn thuis aan huis bezocht om hun tevredenheid met het systeem te peilen. Die bleek heel groot! De bokashi-emmer stond bij veel deelnemers gewoon in de keuken, er is eigenlijk geen stankoverlast.

Omdat de inhoud van de emmers na fermentatie zo'n goede bodemverbeteraar oplevert, werd de bokashi niet met het overige GFT-afval afgevoerd. De emmers werden met een kleinschalige transportdienst van Cambio opgehaald en geleegd, de inhoud werd verzameld in een grote container op De Ulebelt. Een deel is ingezet voor een wetenschappelijke onderzoek naar de voedingswaarde voor planten, de rest is op de Hof van Twello verwerkt.

Ervaringen

Veel deelnemers uit de laagbouw gebruiken sinds de proef de bokashi-compost in hun eigen tuin, maar er waren ook al snel flatbewoners die liever de inhoud van de emmers ingroeven in de gemeenschappelijke tuin of zelfs verwerkten in de plantenbakken op hun balkon. Uit de proef kwam naar voren dat deelnemers hun eigen afval zijn gaan bezien als daadwerkelijk waardevolle nieuwe grondstof. Minder afval om te verwerken, minder transport en zelf de voordelen ervaren in je eigen tuin of buurt: de lokale kringloop wordt hiermee gesloten.

Na afloop van de proef zijn de deelnemers uitgebreid bevestigd op hun ervaringen. Hieruit bleek een grote tevredenheid over het systeem en de service. Bokashi biedt daarmee een grote potentie voor afvalscheiding van GFT, zonder overlast voor de bewoners, met name in de hoogbouw.

